

P R
O S T
O R

Hollywood 1969...
Škoda že jste to nezažili!

Quentin Tarantino

román

Tenkrát v Hollywoodu

Literární debut
kultovního režiséra

**P R
O S T
O R**

COLUMBIA PICTURES PRESENTS

A FILM BY QUENTIN TARANTINO

**LEONARDO DICAPRIO BRAD PITT
MARGOT ROBBIE**

IN

ONCE UPON A TIME
IN HOLLYWOOD

**MARGARET QUALLEY TIMOTHY OLYPHANT
JULIA BUTTERS DAKOTA FANNING BRUCE DERN**

AND

AL PACINO

TECHNICOLOR ®

PRODUCED BY

**DAVID HEYMAN SHANNON MCINTOSH
QUENTIN TARANTINO**

WRITTEN AND DIRECTED BY

QUENTIN TARANTINO

Quentin
Tarantino

román

Tenkrát
v Hollywoodu

přeložil Rani Tolimat

PROSTOR | PRAHA | 2021

Copyright © 2021 by Visiona Romantica, Inc. All rights reserved.
Translation © Rani Tolimat 2021
Cover art © Visiona Romantica, Inc.
Cover photographs by Andrew Cooper © L. Driver Productions, Inc.
Czech edition © PROSTOR 2021

ISBN 978-80-7260-503-3

Tato kniha vypráví fiktivní příběh. Vyskytují se v ní skuteční lidé a události, ovšem další postavy, události, místa, produkty, dialogy či vlastnosti jsou fiktivní, vymyšlené pro účel děje. Vzhledem k této skutečnosti slouží veškerá podoba se skutečnými osobami (živými či mrtvými), jejich jmény, historickými okolnostmi, produkty, entitami či skutečnými událostmi výhradně dramatickým účelům a nejedná se o reálný popis jakékoli osoby, historické události, produktu apod.

Tuto knihu věnuji
své ženě
DANIELLE
a svému synovi
LEOVI

Děkuji za šťastný domov,
ve kterém je radost psát.

A TAKÉ

všem starým hereckým pardálům, kteří
mi vyprávěli nádherné historky z Holly-
woodu těch časů. To díky nim tuhle knihu
teď držíte v rukou.

Jsou to:
Bruce Dern
David Carradine
Burt Reynolds
Robert Blake
Michael Parks
Robert Forster

a především

Kurt Russell

RICK DALTON — kdysi měl v televizi vlastní seriál, dneska je z něj béčkový záporák a svůj smutek utápí v koktejlech z whisky. Zachrání ho telefonát z Říma, nebo naopak zpečetí jeho osud?

CLIFF BOOTH — kaskadér, Rickův dublér a nejobávanější chlapík ve filmových štábech široko daleko. O nikom jiném se totiž nedá říct, že spáchal vraždu a prošlo mu to...

SHARON TATE — odešla z Texasu, protože si chtěla splnit sen a stát se filmovou hvězdou, a povedlo se jí to. Momentálně tráví bezstarostné mládí na Cielo Drive vysoko v Hollywood Hills.

CHARLES MANSON — bývalý kriminálník kolem sebe shromáždil partu věčně sjetých hippies, kteří ho považují za svého duchovního vůdce. Jenže on by byl mnohem radši slavný rocker.

HOLLYWOOD 1969 — ŠKODA ŽE JSTE TO NEZAŽILI!

„Říkejte mi Marvin“

Diktafon na pracovním stole Marvina Schwarze zabzučí. Agent firmy William Morris na krabičce stiskne páčku. „To je ta schůzka v půl jedenáctý, slečno Himmelsteenová?“

„Přesně tak, pane Schwarzi,“ pípne z maličkého mikrofónu hlas jeho sekretářky. „Pan Dalton už čeká venku.“

Marvin znovu stiskne páčku. „Tak mi ho sem přiveďte, slečno Himmelsteenová.“

Dveře do Marvinovy kanceláře se otevřou, slečna Himmelsteenová vstoupí první. Je jí jedenadvacet a očividně vyznává hippie víru. Na sobě má bílou minisukni, která dává vyniknout jejím dlouhým opáleným nohám, a dlouhé hnědé vlasy si spletla do dvou copů, které jí rámuji obličej ve stylu Pocahontas. Za ní kráčí pohledný dvačtyřicetiletý herec Rick Dalton, lesklé hnědé vlasy vyčesané na Elvise, jak se sluší a patří.

Marvin se zeširoka usměje a zvedne se ze židle za stolem. Slečna Himmelsteenová se pokouší oba muže představit, ale Marvin ji přeruší. „Slečno Himmelsteenová, akorát jsem si sjel pár filmů tady s panem

Daltonem v kuse, takže vím, kdo to je.“ Obejde stůl a natáhne k herci s kovbojskou vizáží ruku. „Zdar, Ricku.“

Rick se usměje a pořádně agentovi nabídnutou rukou potřese. „Rick Dalton. Díky moc, pane Schwartzi, že jste si na mě udělal čas.“

Marvin ho opraví. „Já jsem Schwarz, ne Schwartz.“

Ježíšmarjá, první věta a já to poseru, proběhne Rickovi hlavou.

„Zatraceně... promiňte... pane Schwarz, samozřejmě.“

Pan Schwarz mu ještě jednou důkladně potřese pravicí a vybídne ho: „Říkejte mi Marvin.“

„Dobrý den, Marvine, já jsem Rick.“

„Dobrý den, Ricku.“

Pustí si ruce.

„Může vám slečna Himmelsteenová nabídnout něco lahodného k pití?“

Rick odmítavě mávne rukou: „Ne, to je dobrý.“

Marvin se nenechá jen tak odbyt. „Fakt? Nechcete kafe, nebo colu, pepsi, simbu?“

„Kafe bych si dal,“ ustoupí Rick a pokrčí rameny.

„Jasně.“ Marvin poklepe herci na rameno a otočí se na své děvče pro všechno. „Slečno Himmelsteenová, budete tak laskavá a přinesete tady našemu Rickovi kafe? A já si taky jedno dám.“

Dívka přikývne a zamíří ke dveřím. Zrovna když se je za sebou chystá zavřít, vykřikne za ní Marvin: „A ne aby to byla ta břečka z Maxwell House ze zasedačky. Běžte pěkně k Rexovi do kanceláře. Ten má vždycky skvělý kafe, žádný ty turecký sračky.“

„Ano, pane,“ odpoví slečna Himmelsteenová a pak se podívá na Ricka. „Jakou kávu si dáte, pane Daltone?“

Rick se k ní otočí: „Černá nemá chybu, to se teď přece říká všude.“

Marvin se krátce zařehťá, jako když zatroubí auto, a slečna Himmelsteenová si zakryje ústa rukou a zahihňá se. Než za sebou stihne zavřít dveře, zavolá Marvin ještě: „Jo, a ještě něco, slečno Himmelsteenová: nechci sem žádný telefony, leda že by se mi žena a děti zabily na dálnici. Vlastně kdyby se zabily, tak budou mrtvý i za půl hodiny, takže prostě žádný telefony.“

Agent kývne na herce, aby se posadil na jednu z dvou kožených pohovek naproti sobě, se stolkem se skleněnou deskou uprostřed, a Rick si udělá pohodlí.

„Napřed to nejdůležitější,“ začne agent. „Pozdravuje vás manželka, Mary Alice Schwarzová! Zrovna včera jsme si v domácím kině dali hned dvě daltonovky najednou.“

„No teda. To mi lichotí a taky mě to úplně přivádí do rozpaků,“ odpoví Rick. „A co jste si pustili?“

„Tannera a Čtrnáct pěstí McCluskeyho, originální pásy do kin.“

„No, ty se fakt povedly,“ pokývne Rick. „McCluskeyho dělal Paul Wendkos, to je můj nejoblíbenější režisér vůbec. Režiroval třeba Gidget, v tý jsem měl hrát. Jenže tu moji roli nakonec dostal Tommy Laughlin.“ Velkoryse mávne rukou. „To je v pohodě, mám Tommyho rád. Však mi taky sehnal první pořádnou roli na divadle.“

„Fakt?“ podiví se Marvin. „Vy jste hrál nějak víc v divadle?“

„Zas tak moc ne. Nebavilo mě hrát furt dokola to samý.“

„Takže váš nejmilejší režisér je Paul Wendkos, jo?“ ujišťuje se Marvin.

„Jo, s tím jsem jako mladej začínal. Vzal mě už do Bitvy v Korálovém moři, s Cliffem Robertsonem v hlavní roli. S Tommym Laughlinem jsme tam celou dobu, akorát vzadu v ponorce.“

Marvin pronese jeden ze svých kategorických profesionálních úsudků: „No jo, Paul Wendkos. *Podceňovaná akční specialista*.“

„Přesně tak,“ souhlasí Rick. „Když jsem hrál v Odměně podle zákona, režíroval sedm nebo osm dílů.“

Pak Rick zatouží po pochvle a zeptá se: „Tak doufám, že pro vás a vaši paní nebyl ten daltonovskej dvoják moc bolestnej zážitek...“

Marvin se zachechtá. „Bolestnej? Ale jděte. Paráda to byla, jednoznačná paráda.“ Pak pokračuje: „Takhle: s Mary Alicí jsme koukali jenom na Tannera. Ona násilí v dnešních filmech moc nemusí, takže jsem si McCluskeyho dal už sám, když si šla lehnout.“

Ozve se tiché zaklepání na dveře a dovnitř vpluje slečna Himmelsteenová v minisukni se dvěma kouřícími šálky kávy pro Ricka a Marvinu. Opatrně je oběma pánům podá.

„Je to od Rexe z kanceláře, že jo?“

„Rex říkal, že mu dlužíte doutník.“

Agent frkne. „Zatracenej židák. Dlužím mu akorát tak pořádnýho jebáka.“

Všichni se zasmějí.

„Díky, slečno Himmelsteenová. Teď už nic nepotřebujeme.“

Sekretářka vyklidí pole a nechá oba pány, aby dál probírali showbyznys, Rickovu kariéru, a především jeho budoucnost.

„O čem jsme to mluvili?“ zeptá se Marvin. „Jo, jasné, násilí v dnešních filmech. Mary Alice to nemá ráda. Zato miluje westerny. Odjakživa. Chodili jsme na ně celou dobu, co jsme spolu randili. Pořád na ně spolu rádi koukáme a Tannera jsme si fakt užili.“

„No to je krása,“ usměje se Rick.

„Když si dáváme tyhle dvojáky,“ vysvětluje Marvin,

„usne mi na klíně pokaždý tak u třetí cívky od konce. Ale u Tannera vydržela skoro až do tý poslední, do půl desátý, což je na ni docela výkon.“

Zatímco Marvin vysvětluje rodinné zvyky ohledně sledování filmů, Rick usrkne horké kávy.

Tyjo, to je dobrý, napadne ho. Ten Rex má slušnej vkus, pokud jde o kafe.

Marvin pokračuje: „Pak to skončilo a ona si šla lehnout. Já si otevřel krabici kubánskejch doutníků, nalil jsem si koňak a dal jsem si ten druhý film sám.“

Rick znovu usrkne Rexovy lahody.

Marvin ukáže na hrnek: „Dobrý, co?“

„Myslíte to kafe?“ optá se Rick.

„Ne, hamburgery asi. Jasněže myslím kafe,“ odtuší Marvin ironicky.

„Kurva dobrý,“ přikývne Rick. „Kde ho ten chlap bere?“

„V nějakým lahůdkářství tady v Beverly Hills, ale nechce mi prozradit v kterým,“ odpoví Marvin a pak se vrátí k popisu diváckých zvyklostí své ženy. „Dneska ráno jsme se nasnídali, já šel do práce a za ní přišel náš promítač Greg, aby jí pustil tu poslední cívku a ona viděla, jak Tanner dopadl. A takhle to děláme vždycky, když na něco koukáme, takhle nás to baví. Mary Alice se na ten konec moc těšila.“

Pak Marvin dodá: „No, ale už předtím jí došlo, že musíte zabít svýho fotra, co ho hraje Ralph Meeker, jinak to nepůjde.“

„No jo, tak to s tím filmem holt je,“ pokrčí rameny Rick. „Nejde o to, jestli tu všemocnou hlavu rodiny zabiju nebo ne, jde o to kdy. A taky nejde o to, jestli citlivej brácha Michael Callan zabije mě nebo ne – taky jde jenom o to kdy.“

Marvin přikývne. „Přesně tak. Ale oba jsme si říkali, že vám to s Meekerem jde skvěle dohromady.“

„Jo, to jsem si říkal taky,“ souhlasí Rick. „Jako tátovi a synovi nám to šlo parádně. Ten blbec Michael Callan vypadal, jako by ho adoptovali. Ale Ralph byl fakt jak můj táta, tomu by člověk klidně věřil.“

„Jo, koneckonců jste spolu tak dobře ladili i proto, že máte podobnej přízvuk.“

„Jasně, hlavně vedle blbýho Callana – ten zní jak nějaký surfař z Malibu,“ zachechtá se Rick.

Fajn, pomyslí si Marvin, Rick se už podruhé otřel o kolegu Michaela Callana. To není zrovna ideální. Znamená to, že má sklon k malodušnosti a házení viny na druhé. Ale tyhle myšlenky si Marvin nechá pro sebe.

„Zato Ralph Meeker byl podle mě úžasný,“ pokračuje Rick. „Nejlepší herec, s jakým jsem kdy dělal, a to jsem hrál i s Edwardem G. Robinsonem! Toho obsadili do dvou nejlepších dílů Odměny.“

Marvin se vrací k daltonovskému dvojáku z předchozího večera. „A tím se dostáváme ke Čtrnácti pětým McCluskeyho. To je super film! Hodně mě bavil.“ Napodobí střelbu ze samopalů. „Parádní střilečky! A ty hromady mrtvejch! Kolik nácků jste v tom vlastně sejmul? Sto? Sto pade?“

Rick se zasměje. „Nemám to spočítaný, ale sto pade by tak sedělo.“

Marvin si zamručí pro sebe: „Náckové zkurvený. Ten plamenomet byl pravej, co?“

„To si pište,“ odpoví Rick. „A je to teda strašná mašina, s tou se fakt nechcete potkat naživo, to mi věřte. Fakt ani omylem. Učil jsem se s tím krámem zacházet čtrnáct dní tři hodiny denně. A nejenom proto, abych dobře vypadal na plátně – byl jsem z tý mrchy podělanej až za ušima, to se klidně přiznám.“

„Paráda,“ vydechne agent nadšeně.

„Víte, tu roli jsem vlastně dostal čirou náhodou,“

pokračuje Rick. „Původně to měl hrát Fabian. Jenže pár dní před natáčením ještě točil Virgiňana a zlomil si u toho ruku. A pan Wendkos si vzpomněl na mě a ukecal šéfy z Columbie, aby se domluvili s Universalem a na McCluskeyho si mě půjčili.“ Pak Rick řekne to, co v téhle situaci říká vždycky: „Takže jsem na smlouvu s Universalem udělal pět filmů. A co mělo největší úspěch? Záskok u Columbie.“

Marvin z vnitřní kapsy vytáhne zlaté cigaretové pouzdro a s cvaknutím ho otevře. Nabídne Rickovi. „Dáte si kentku?“

Rick si vezme.

„Líbí se vám ta tabatěrka?“

„Jo, je moc hezká.“

„Je to dárek. Od Josepha Cottena. Jednoho z mejch nejslavnějších klientů.“

Rick se zatváří náležitě ohromeně, přesně jak si agent přeje.

„Nedávno jsem mu dohodil hraní u Sergia Corbucioho a taky u Išira Hondy, takže mi to věnoval jako poděkování.“

Ta jména Rickovi nic neříkají.

Pan Schwarz si zastrčí zlatou tabatěrku zpátky do vnitřní kapsy saka a Rick mezitím rychle vyloví z kapsy u kalhot zapalovač, stříbrné Zippo. Lusknutím prstu ho otevře a svým typickým frajerským způsobem oběma připálí. Když obě cigarety hoří, Rick Zippo stejně frajersky zavře. Marvin se tomu velkopanskému gestu zasměje a vdechne nikotin.

„Co kouříte vy?“ zeptá se Ricka.

„Capitol W Lights,“ odpoví Rick. „Ale i chesterfieldky, Red Apple a – nesmějte se – taky Virginia Slims.“

Marvin se stejně rozesměje.

„No co, prostě mi chutnaj,“ brání se Rick.

„Já se směju, že kouříte Red Apple,“ vysvětluje Marvin. „To je normální zločin proti nikotinu.“

„Sponzorovali Odměnu, tak jsem si na ně zvykl. A říkal jsem si, že bude dobrý nechat se s nima vidět na veřejnosti.“

„Jo, to je chytrý,“ pochválí ho Marvin. „Tak k věci. Vám dělá agenta Sid. A ten mi říkal, že by byl rád, kdybychom se sešli.“

Rick kývne.

„Máte tušení, proč o to stál?“

„Třeba ho zajímalo, jestli se mnou nechcete dělat?“ odpoví Rick.

Marvin se zasměje. „Jo, to je mi jasný. Ale chci se zeptat: víte, co tady u Morrise vlastně dělám, co je moje práce?“

„Jasně,“ odpoví Rick. „Jste agent.“

„Přesně tak, a vy už agenta máte, Sida. Kdybych byl jenom obyčejnej agent, nebyl byste tu.“

„Jo, vy jste víc než obyčejnej agent.“

„To je pravda,“ kývne Marvin a ukáže na Ricka zapálenou cigaretou. „Ale zajímá mě, co si myslíte, že teda dělám.“

„Já to pochopil tak, že dokážete dostat slavný americký herce do cizích filmů.“

„Jo, to by šlo,“ pronese Marvin.

Oba pánové jsou konečně na stejné vlně a oba zhluboka potáhnou ze svých kentek. Marvin vypustí dlouhý proud cigaretového dýmu a vrátí se do role: „Takže Ricku, jestli se máme poznat blíž, měl byste o mně vědět jednu věc: nic, a tím myslím absolutně nic, pro mě není tak důležitý jako moje portfolio klientů. Mám kontakty v italském, německém, japonském a filipínském filmovém průmyslu, a to ze dvou důvodů: díky klientům, který zastupuju, a díky svému portfolio

a tomu, co znamená. Na rozdíl od jiných nedělám pro nějaký vyšeptalý mrtvolý. Dělán pro *hollywoodskou špičku*. Van Johnson, Joseph Cotten, Farley Granger, Russ Tamblyn, Mel Ferrer.“

Vyslovuje ta jména, jako by odříkával postavy vytesané do hollywoodské verze Mount Rushmore.

„Prostě hollywoodská špička, klasika, jejich filmy tady budou navždycky.“

Pak agent přidá jednu legendární historku: „Když se ožrala Lee Marvin tři týdny před natáčením vykašlal na Pro pár dolarů navíc, kde měl hrát plukovníka Mortimera, byl jsem to já, kdo vyhnal toho tlustoprda Sergia Leona do Sportsmen's Lodge, aby si dal kafe s Lee Van Cleefem. Ten tehdy zrovna vylezl z léčebny, takže byl střízlivej jak děcko.“

Agent se odmlčí, aby velkolepost jeho skutku náležitě vynikla. Pak znovu nonšalantně potáhne z kentky, vyfoukne kouř a přidá další ze svých typických proklamací na téma filmového byznysu: „A zbytek, jak se říká, to už jsou novodobý westernový mýty.“

Pak se Marvin zahledí na kovbojského herce za skleněným stolem. „Víte, Ricku, Odměna podle zákona byl prima seriál a vy jste v něm hrál moc dobře. Spousta lidí se proslavila díky mnohem horším srágorám. Třeba Gardner McKay.“

Narážce na Gardnera McKaye se Rick zasměje a Marvin pokračuje: „Ale Odměna, to byla prostě dobrá kovbojka. Na tu můžete bejt pyšnej. Jenže teďka jde o budoucnost. A než se pustíme do budoucnosti, musíme si vyjasnit něco z minula.“

Oba muži dál kouří a Marvin začíná klást Rickovi otázky jako v nějaké kvízové show, případně jako při výslechu na FBI.

„Odměnu podle zákona dělala NBC, že jo?“

„Jo, NBC.“

„A dýlka?“

„Dýlka čeho?“

„No toho seriálu přece.“

„No, byly to půlhodinové díly, takže třiadvacet minut plus reklamy.“

„Jak dlouho se to vysílalo?“

„Premiéru jsme měli na podzim v devětapadesátém.“

„A stáhli vás kdy?“

„Uprostřed sezóny 63 až 64.“

„Točilo se to někdy v barvě?“

„Ne, barevný to nebylo.“

„Jak jste se k tomu dostal vy? Přišel jste na casting, nebo si vás vybralo studio?“

„Tehdy jsem měl vedlejší roli v Legendě o Wells Fargo. Hrál jsem Jesseho Jamese.“

„A tam si vás všimli?“

„Jo. Stejně jsem ale musel dělat kamerové zkoušky a musel jsem podat sakra dobrou výkon. Ale je to tak, tam si mě všimli.“

„A co jste všechno dělal potom, v té době, kdy se o vás moc nevědělo?“

„Ze všeho nejdřív jsem hrál v Povstání Komančů, tam se mnou byl už hodně starej a hodně ošklivej Robert Taylor,“ vysvětluje Rick. „Jenže to je typický skoro pro všechny moje filmy. Starej chlap a mladej zelenáč. Já a Robert Taylor. Já a Stewart Granger. Já a Glenn Ford. Nikdy jsem nikde nebyl sám za sebe,“ prohlásí herec nespokojeně. „Vždycky s nějakým starým kokotem.“

„Kdo režíroval Povstání Komančů?“ ptá se Marvin.

„Bud Springsteen.“

„Jo, všiml jsem si, že jste hodně dělal pro ty režiséry starých kovbojek z Republic Pictures,“ poznamená

Marvin. „Springsteen, William Witney, Harmon Jones, John English...“

Rick se zasměje: „Jo, to byli praktický týpci.“ Pak dodá: „Ale Bud Springsteen nebyl jenom praktickej. Nešlo mu o to jenom něco udělat a jít od toho. Byl jinej než ostatní.“

To Marvinu zaujme. „V čem byl rozdíl?“

„Co?“ nechápe Rick.

„Mezi Budem a těma dalšíma. V čem byl rozdíl?“

O odpovědi nemusí Rick dlouze přemýšlet, protože na to přišel už před léty, když dostal vedlejší roli v Helikoptérách s Craigem Hillem, což režíroval právě Bud.

„Měl k dispozici úplně stejné množství času jako všichni ostatní,“ pronese Rick kategoricky. „Žádněj extra den nebo hodina, žádněj západ slunce navíc. Ale dokázal ten čas parádně využít,“ prohlásí od srdce. „Člověk byl hrdej, že pro něj může dělat.“

To se Marvinovi líbí.

„A ten magor Divokej Bill Witney mi hrozně pomohl v začátcích,“ pokračuje Rick. „Dal mi vůbec první pořádnou roli. Postavu, co měla jméno. A pak mi dal i první hlavní roli.“

„V čem?“ zajímá Marvinu.

„V jednom takovým tom béčku o zakázaným závodě v autech, co tehdy v Republic pořád točili,“ odpoví Rick.

„Jak se to jmenovalo?“ zeptá se Marvin.

„Souboj na kolech. A ještě loni jsem mu hrál v Tarzanovi, s Ronem Elym.“

Marvina to pobaví. „Takže se znáte dlouho?“

„S Billem? To si pište.“

Rick vidí, že má jeho vzpomínání úspěch, takže v něm pokračuje. „O Billu Witneym bych vám mohl povídat dlouho. Nejpodceňovanější akční režisér v celým tomhle městě, na to bych vsadil boty. Nejenže uměl režírovat

akce, on vymyslel celej akční režisérskéj styl. Říkáte, že máte rád westerny. Vzpomínáte si na tu scénu ve Fordově Přepadení, jak Yakima Canutt skáče z koně na koně a pak jim upadne pod kopyta?“

Marvin přikývne.

„Tak zrovna tohle nenatočil jako první žádněj John Ford, ale právě William Witney, o rok dřív a taky s Yakimou Canuttem!“

„To jsem netušil,“ odpoví Marvin. „V jakým filmu?“

„Právě že tehdy ještě žádněj film neudělal,“ informuje ho Rick. „Natočil to do nějakýho pitomýho seriálu. Hele, já vám povím, jaký to je, když vás režíruje Bill Witney. On zjevně žije v přesvědčení, že neexistuje scéna, kterou by nešlo vylepšit pořádnou rvačkou na pěsti.“

Marvin se rozesměje.

Rick pokračuje: „Hrál jsem mu třeba v Říčním člunu. Točili jsme jednu scénu s Burtem Reynoldsem. Točíme, Burt odříkává svůj part. Vtom Bill zavolá: ‚Stop, stop, stop! Tohle je hrozná nuda. Hele, Burte, když ti to řekne, tak mu jednu natáhneš. A Ricku, až ti ji natáhne, tak se hrozně naštevš a vrátíš mu ji. Jasný? Tak jedem, akce!‘ Tak jsme to udělali podle něj. A když to bylo hotový, byl úplně nadšeněj: ‚Stop! Paráda, kluci, skvělej záběr!‘“

Oba muži se v oblaku cigaretového kouře, který už zahalil celou kancelář, od srdce rozesmějí. Marvinovi se Rickův přístup k tvrdě vydobytým hollywoodským zkušenostem začíná líbit. „A co ten film se Stewartem Grangerem, co jste se o něm zmínil?“

„Velký zvíře,“ odpoví Rick. „Blbina o úžasným bílým sáhobovi, co loví zvířata v Africe. Lidi z toho utíkali.“

Marvin se zachechtá.

„Stewart Granger byl největší sráč, se kterým jsem kdy dělal,“ oznámí Rick agentovi. „A to jsem točil i s Jackem Lordem!“

Při zmínce o Lordovi se oba muži zasmějí a Marvin se herce zeptá: „A pro George Cukora jste točil taky, že jo?“

„Jo. Jmenovalo se to Chapmanova zpráva a stálo to za houbu. Režisér skvělejší, film příšernější.“

„Jak jste s Cukorem vycházeli?“

„Děláte si srandu?“ opáčí nevěřicně Rick. „George ze mě byl celej pryč!“ Pak se trochu nakloní přes stůl a tišším hlasem spiklenecky dodá: „Jako že se do mě fakt zamiloval, doslova.“

Agent se usměje na znamení, že narážku pochopil.

„George to podle mě takhle má,“ uvažuje Rick. „Při každým natáčením si vybere nějakýho kluka a úplně se do něj zblázní. A tady se rozhodoval mezi mnou a Efremem Zimbalistem Jr., takže bych řekl, že jsem vyhrál.“ Opět se pouští do historek. „Ve všech scénách v tom filmu hraju s Glynis Johnsovou. Šli jsme si zaplavat do bazénu a Glynis na sobě měla jednodílný plavky. Vidět jí byly akorát ruce a nohy, všechno ostatní měla zakrytý. Zato na mě navlíkli nejmenší myslitelný plavečky, který měly šanci projít cenzurou. Tělový. Takže to v černobílým filmu vypadalo, že na sobě nemám vůbec nic. A bacha, to se netočilo jenom u toho bazénu. Normálně jsem v těch plavkách absolvoval dlouhý dialogy, zadek málem holej, trvaly snad deset minut. Co to má kurva bejt, říkal jsem si, copak jsem nějaká Betty Grableová?“

Oba se opět zasmějí a Marvin vytáhne z druhé vnitřní kapsy saka, ne z té, ve které má tabatěrku, malý kožený blok.

„Řekl jsem pár lidem, ať se kouknou, jak si stojíte v Evropě. A prej docela dobrý.“ Prohlíží si poznámky v bloku a nahlás se zeptá: „Dávali v Evropě Odměnu podle zákona?“ Nalistuje stránku, kterou hledá, a pak se podívá na Ricka. „Jo, dávali. A dobrý.“

Rick se usměje.

Marvin znovu pohlédne do bloku a zeptá se: „Kde?“ Zaostří na poznámky na stránce a hledá správná čísla. „Itálie, fajn. Anglie, fajn. Německo, dobrý. Ve Francii nic.“ Pak se zase podívá na Ricka a smířlivě pokračuje: „Ale zase je tu Belgie. Takže o vás vědí v Itálii, Anglii, Německu a Belgii. To bychom měli seriály. Ale vy máte na kontě i nějaký ty filmy, jak ty si vedou?“

Marvin se opět zahledí do bloku, listuje v něm, zkoumá obsah. Konečně najde, co potřebuje: „No, takže všechny tři vaše westerny – Povstání Komančů, Palba v Texasu i Tanner – měly celkem úspěch v Itálii, Francii a Německu.“ Opět přeskočí zrakem na Ricka: „A Tanner na tom byl ještě líp ve Francii. Umíte francouzsky?“

„Ne,“ zavrtí Rick hlavou.

„Škoda,“ pokrčí rameny Marvin, vytáhne z poznámkového bloku složený list papíru s okopírovaným textem a podá ho Rickovi. „Tohle je recenze Tannera z Cahiers du Cinéma. Dobrá recenze, skvěle napsaná. Měl byste si ji nechat přeložit.“

Rick si od Marvinova xerokopii vezme a kývne, jako že to s tím překladem dobrý nápad, ačkoli moc dobře ví, že to nikdy neudělá. Pak ale Marvin zvedne hlavu, podívá se Rickovi do očí a pronese s náhlým nadšením: „Ale víte, co je z toho všeho úplně nejlepší? Čtrnáct pětí McCluskeyho!“

Rickovi se rozjasní tvář a Marvin pokračuje: „V Americe si Pěsti vedly celkem dobře, Columbia byla asi spokojená. Ale v Evropě – no do prdele!“ Sklopí hlavu, aby lépe viděl na údaje v sešitě. „Tady koukám, že to byl hit jak kráva po celém kontinentu. Dávali to úplně všude a lidi na to chodili jak divý celý měsíce!“

Marvin vzhledne, zavře blok a prohlásí: „Takže je to jasné, v Evropě vás znají. Viděli vás v televizi, fajn. Ale ještě spíš než chlápek z Odměny podle zákona pro ně

jste ten frajer s páskou přes oko a plamenometem, co sejmul sto padesát nácků ve Čtrnácti pěstech McCluskeyho.“

Po tomhle velkolepém prohlášení Marvin típne nedopalek kentky v popelníku. „A v čem jste vlastně hrál naposled?“

Teď je řada na Rickovi, aby típnul cigaretu, a pak zabručí: „To byl takovej pitomej dětskej film pro dopolední program. Jmenovalo se to Mluvicí vydra Sláňa.“

Marvin se usměje. „Tam jste asi nehrál hlavní roli, co?“

Rick se agentovu vtipu pochmurně ušklíbne, ale na tom filmu mu vážně nepřipadá zábavného vůbec nic.

„Do toho mě nacpali z Universalu – měl jsem u nich smlouvu na čtyři filmy a oni to chtěli mít z krku,“ vysvětluje. „Což akorát dokazuje, že jsem jim byl úplně u prdele. A to si dobře pamatuju, jak mě k nim ten hajzl Jennings Lang lákal. Prej čtyři filmy. Já měl přitom tenkrát nabídku od Avco Embassy. A taky od National General Pictures a Irving Allen Productions. Všechno jsem to odmítnul a šel k Universalu, protože to přece je velká firma. A protože mi Jennings Lang vyprávěl, jak na mně Universalu záleží a jak mi chtějí pomoci. Podepsal jsem jim to a pak už jsem toho sráče nikdy neviděl.“ Připomene známou historku, jak producent Invaze zlodějů těl Walter Wanger střelil Jenningse Langa do rozkroku, protože si to rozdával s Wangerovou ženou Joan Bennettovou: „Však to byl taky jedinej člověk, co si fakt kdy zasloužil ustřelit koule.“ A hořce dodá: „Universal mi nepomohl nikdy k ničemu.“

Rick zvedne šálek s kávou a usrkne. Už vychladla. S povzdechem vrátí hrnek na stůl.

Marvin pokračuje: „Takže poslední dva roky točíte jenom malý role v seriálech?“

Rick souhlasně přikývne. „Jo, zrovna teď dělám jeden pilotní díl pro CBS, jmenuje se to Lancer. Hraju záporáka. Taky jsem dělal Zelenýho sršně. A Zemi obrů. Ještě Tarzana s Ronem Elym, o tom už jsem mluvil, to režíroval William Witney. A seriál Bingo Martin s mladým Scottem Brownem.“

Scotta Browna nemá Rick rád, a když zmíní jeho jméno, podvědomě nasadí pohrdavý pohled. „A zrovna jsem dokončil jeden díl FBI pro Quinna Martina.“

Marvin usrkne kávu, i když i jemu trochu vychladla. „Takže na tom jste dobře, ne?“

„Mám co dělat,“ odpoví Rick, jako by to chtěl vyjasnit.

„Ve všech těch seriálech hraje záporáky?“

„V Zemi obrů ne, ale všude jinde jo.“

„A všichni ti vaši záporáci dojedou v nějakým souboji?“

„Kromě Země obrů a FBI jo.“

„Takže tu máme otázku za milion,“ zvedne obočí Marvin. „Ty souboje vždycky prohráváte?“

„Tak jasně, vždyť jsem záporák.“

„Ááááá,“ protáhne Marvin, aby svým slovům dodal na váze. „To je starej trik, to studia dělaj. Třeba Bingo Martin. Studio má novou hvězdu, toho Scotta Browna, a chce mu pomoci v kariéře. Tak najme chlapa, kterýmu předtím nějakej seriál zařizli, aby hrál záporáka. No a ve finále, když dojde na závěrečnej souboj, kladnej hrdina záporáka sejme.“

A pak Marvin pokračuje: „Jenže co viděj diváci? Viděj, jak Bingo Martin vykostil toho chlapa z Odměny podle zákona.“

A kurva, pomyslí si Rick. Tohle zabořelo.

Jenže Marvin ještě neskončil. „Další tejděn udělá to též Ron Ely v bederní roušce. A pak vám nakope prdel Bob Conrad v těch svejch upnutých kalhotách.“ Pro

větší efekt Marvin praští pravou pěstí do levé dlaně. „Když pár let děláte fackovacího panáka každému frajerovi, kterýho chce studio dostat nahoru, má to psychologické vlivy na to, jak vás lidi vnímají.“

To, co Marvin říká, je z čistě mužského hlediska tak ponižující, až se z toho Rickovi začne potit obočí, i když jde jen o herecké role. *Takže já jsem fackovací panák? K tomu jsem to dopracoval? Matroš, přes kterou se mladý frajeři dostávají nahoru? Takhle se cejtil Tris Coffin, hvězda 26 chlapů, když jsem ho sejmul v Odměně? Nebo Kent Taylor?*

Zatímco o tom Rick přemítá, Marvin změní téma.

„Jinak mi o vás minimálně čtyři lidi vyprávěli jednu historku, ale nikdy to nebylo úplný, tak bych to chtěl slyšet celý přímo od vás. Co je pravdy na tom, že jste málem dostal roli ve Velkém útěku, tu, co pak hrál McQueen?“

Prokristapána, jen to ne, pomyslí si Rick. Nuceně se kvůli Marvinovi zachechtá, ačkoli mu není ani trochu do smíchu.

„To je dobrý leda tak pro lidi, co se chodí vykecávat do Sportsmen's Lodge. Znáte to – role, co jsem málem dostal. Něco jako ryba, kterou jsem málem ulovil.“

„Jenže já právě takovýhle historky rád,“ odpoví agent. „Tak mi o tom povězte.“

Rick tu trapnost líčil už tolikrát, že už umí ořezat celou story na holou dřev. Potlačí proto nechut' a ponoří se do role, která k němu moc neseďí – do role skromného herce.

„No, zřejmě se to celý mělo takhle: ve stejnou dobu, co John Sturges nabídl McQueenovi hlavní roli Hiltse ve Velkém útěku, se na svůj režijní debut chystal Carl Foreman.“ Jméno slavného scenáristy a producenta Děla z Navarone a Mostu přes řeku Kwai vysloví

Rick s náležitou úctou. „Jmenovalo se to Vítězové a Foreman taky nabídl McQueenovi jednu z hlavních rolí, a McQueen váhal tak dlouho, až to Sturgese donutilo napsat si seznam potenciálních náhradníků. No a já byl podle všeho na tom seznamu taky.“

„A kdo tam byl ještě?“ zeptá se Marvin.

„Celkem čtyři lidi,“ odpoví Rick. „Já a tři Georgeové: Peppard, Maharis a Chakiris.“

„Páni,“ reaguje Marvin nadšeně, „to byste to podle mě měl v kapse. Kdyby tam byl dejme tomu Paul Newman, bylo by to něco jinýho, ale tohle trio?“

„Stejně to nakonec dělal McQueen,“ pokrčí Rick rameny. „Takže je to jedno, ne?“

„To teda ne,“ trvá na svém Marvin, „je to skvělejší příběh. Úplně vás v té roli vidím. Tohle se bude v Itálii líbit!“ Pak se dá Marvin do vysvětlování, jak to v Itálii chodí v žánrové kinematografii.

„McQueen s Taliánama dělat nebude, přes to nejezdí vlak. *Zkurvenejm makarónům nasrat*, to je jeho oblíbený rčení. Nejspíš by ještě dodal, ať zavolaj třeba Bobbymu Darinovi. Klidně bude makat tři čtvrtě roku s Robertem Wisem někde v Indočíně, ale dva měsíce v Cinecittà s Guidem DeFatsem nedá ani náhodou, za žádný prachy na světě.“

No, kdybych měl stejný postavení jako Steve, taky bych neztrácel čas v nějakým podělaným spaghetti westernu, pomyslí si Rick.

Marvin pokračuje: „Dino De Laurentiis sliboval, že mu koupí vilu ve Florencii. Italská produkce mu za deset natáčecích dnů s Ginou Lollobrigidou nabídla půl milionu dolarů a nový ferrari.“ Pak Marvin dodá jakoby mimochodem: „A skoro jistě i samotnou Lollobrigidu, i když to v nabídce výslovně nebylo.“

Rick a Marvin se rozesmějí. *Jo, to je něco jinýho,*

řekne si v duchu Rick. *Kdybych u toho mohl opíchat takovou Anitu Ekbergovou, natočil bych cokoli.*

„Jenže Taliáni o něj stojej tím víc,“ pokračuje Marvin. „Steve je vždycky odmítne, totěž Brando nebo Warren Beatty, ale oni to furt zkoušej. A když to nevyjde, volej náhradní řešení.“

„Náhradní řešení?“ opakuje po něm Rick.

„Jo. Chtěj Marlona Branda, ale místo něj nakonec vezmou Burta Reynoldse. Chtěj Warrena Beattyho a dostanou George Hamiltona.“

Rick poslouchá Marvinovu řeč nad rakví své kariéry a najednou ucítí, jak ho v očích začínají pálit slzy.

Marvin, který si Rickovy sklíčenosti vůbec nevšiml, uzavírá: „Takže neříkám, že vás Italové nechtěj – říkám naopak, že vás chtějí budou. Budou vás chtít ovšem proto, že chtějí McQueena, ale nikdy ho nedostanou. A když jim konečně dojde, že ho fakt nedostanou, vyberou si někoho, kdo je jako McQueen, ale přitom si s nima plácne. A to budete vy.“

Brutální upřímnost agentových slov zasáhne Ricka Daltona úplně stejně, jako kdyby mu Marvin ubalil ze všech sil facku mokrou rukou.

Jenže z Marvinova pohledu to všechno vypadá různě. Kdyby byl Rick Dalton hvězda první velikosti a studia se předháněla v nabídkách hlavních rolí, neseděl by teď u Marvina Schwarze v kanceláři.

O tu schůzku navíc požádal Rick. To Rick chce prodloužit svou kariéru u filmu, místo aby se spokojil s rolí řadových záporáků v seriálech. Marvin má tudíž za úkol vysvětlit mu, jak se věci reálně mají a jaké jsou jeho možnosti v té oblasti filmového průmyslu, o níž Rick očividně neví vůbec nic. Zato Marvin je v tomhle oboru uznávaným expertem. A podle jeho odborného názoru je fakt, že se Rick podobá jedné z největších filmových

hvězd na světě, skvělá příležitost pro agenta, který se stará o angažmá amerických herců v italských filmech. Tím pádem Marvinu pochopitelně překvapí, když si všimne, že Rickovi tečou po tvářích slzy.

„Ježkovy voči, co se děje?“ vyděsí se agent. „Vy brečíte?“

Naštvaný a ztrapněný Rick Dalton si hřbetem ruky utře oči: „Pardon, pane Schwarzi, omlouvám se.“

Marvin zvedne ze stolu krabici s papírovými kapesníky a konejšivě ji nabídne Rickovi: „Vůbec se nemusíte omlouvat. Všichni se občas necháme rozhodit, život je boj.“

Rick vytáhne z krabice dva kapesníčky, ozve se ostrý trhavý zvuk. Snaží se tvářit tak chlapsky, jak je to v dané situaci možné, a otře si uslzené oči. „Už je to dobrý, jenom je mi hrozně trapně. Promiňte tohle nedůstojný divadlo.“

„Divadlo?“ frkne Marvin. „Jaký divadlo? Jsme jenom lidi a lidi občas brečej. To je náhodou dobrá věc.“

Rick si konečně otřel oči dosucha a teď se nejistě usměje. „Vidíte, už je to lepší. Fakt se omlouvám.“

„Fakt není zač,“ trvá na svém Marvin. „Dyt' jste herec. A herec musí umět dát průchod emocím. Potřebujeme, aby herci brečeli. A někdy to holt není úplně zadarmo. Tak co se děje?“

Rick se dá trochu dohromady a zhluboka se nadechne: „Jenom to, že tohle dělám už deset let, pane Schwarzi. A po takový době je trochu problém si přiznat, jak jsem to celý podělal, a smířit se s tím, že mám kariéru v hajzlu.“

Marvin nechápe: „Jak podělal?“

Rick se na něj přes stůl podívá a pak upřímně odpoví: „Víte, pane Schwarzi, kdysi jsem měl nějaký potenciál. Fakt. Občas je to na mých rolích vidět, třeba v Odměně

podle zákona. Hlavně když se mnou hrál někdo dobrý. Když jsme hráli s Bronsonem, s Coburnem, s Meekerem nebo Vikem Morrowem. Něco ve mně bylo! Jenže studio mě pořád cpalo do filmů s vyhaslejma starejma kokotama. Ale jakmile jsem se dostal do tandemu s Chuckem Hestonem, bylo to něco jinýho. Nebo s Richardem Widmarkem, Mitchumem, Hankem Fondou. To bylo něco úplně jinýho! Někdy je to v těch filmech vidět. Já a Meeker v Tannerovi. Já a Rod Taylor v McCluskeym. Kurva, dokonce i já a Glenn Ford v Palbě v Texasu. V té době už Fordovi bylo všechno úplně u prdele, ale furt vypadal silnej jako bejk a spolu nám to fakt slušelo. Takže jo, měl jsem nějakej potenciál. Ale pak mi ho debil Jennings Lang z Universalu posral.“

Pak herec dramaticky a poráženecky vydechne a pronese směrem k podlaze: „Dokonce i já sám jsem si ho posral, kurva.“

Vzhlédne a podívá se agentovi do očí. „Poslal jsem do hajzlu čtvrtou sérii Odměny. Protože jsem měl televize po krk. Chtěl jsem bejt filmová hvězda. Chtěl jsem bejt na stejný úrovni jako Steve McQueen. Když to zvládnul on, dám to taky, říkal jsem si. Kdybych se při natáčení celý třetí série nechoval jako debil, se kterým se nedá pracovat, byli bychom tu čtyřku normálně udělali. Všichni by měli radost a rozloučili bychom se jako kámoši. Teď mě u Screen Gems nesnášej. Producenti tý blbý Odměny mě budou nesnášet až do smrti. A já si to zasloužím, celou poslední sérii jsem se choval jak kretén. Všem jsem dával najevo, že mám na práci lepší věci než jejich posranej seriál.“ Už se mu zase lesknou v očích slzy. „V Bingo Martinovi mě zase sral ten kokot Scott Brown. Nikdy jsem nebyl tak mizernej jako on. Zepete se herců, který se mnou dělali, nebo režisérů. Taková šmíra jako on jsem nebyl vážně nikdy. A to

jsem už předtím dělal s různějma kreténama. Ale víte, čím mě tenhle sral nejvíc? Viděl jsem, jak je nevděčnej. A v tu chvíli mi došlo, že se vlastně dívám na sebe.“

Znovu pohlédne na podlahu a pronese s upřímnou sebelítostí: „Možná si fakt zasloužím, že se mnou teď v televizi každěj mladej blbec vytírá podlahu.“

Marvin tu explozi sleduje mlčky, o to pozorněji ale naslouchá. Po chvílce se ovšem přece jen ozve: „Pane Daltoně, rozhodně nejste první mladej herec, kterej roztočil seriál a dojel na přílišný sebevědomí. Popravdě řečeno se to stává každou chvíli. A – podívejte se na mě...“

Rick vzhledne a podívá se agentovi do očí.

„Dá se to prominout,“ dokončí řeč Marvin.

Pak se Marvin na herce usměje a herec mu úsměv oplátí.

„Ale chce to trochu se předělat,“ dodá ještě agent.

„A na koho se mám předělat?“ zeptá se Rick.

„Na někoho skromnějšího,“ odpoví Marvin.

„Jsem zvědavá (na Cliffa)“

Kaskadér a dublér Ricka Daltona, šestačtyřicetiletý Cliff Booth, sedí v čekárně před kanceláří Marvina Schwarze ve třetím patře budovy agentury William Morris a listuje zvětšeným výtiskem časopisu Life, který sem agent pro čekající návštěvníky pořídil.

Cliff má na sobě vypasované modré džíny Levi's, džínovou bundu téže značky a černé tričko. To oblečení mu zůstalo z natáčení nízkorozpočtového motorkářského filmu, ve kterém hrál před třemi lety. Herec a režisér Tom Laughlin, Rickův dávný parťák a Cliffův kamarád (všichni tři společně dělali Čtrnáct pětí McCluskeyho), tehdy Cliffa najal jako dubléra hned několika postav motorkářů, sám ten film režíroval a hrál v něm hlavní roli. Jmenoval se Rození smolaři a firmě American International Pictures vynesl ten rok nejvyšší tržby.

Laughlin si v něm vůbec poprvé zahrál postavu, která se v sedmdesátých letech stala jednou z největších popkulturních ikon vůbec – Billyho Jacka. Billy, polo-
viční indián a veterán z vietnamské války, skvěle ovládal bojové umění hapkido a beze skrupulí své schopnosti předvedl násilnickému motorkářskému gangu, který

se ve filmu jmenoval právě Born Losers neboli Rození smolaři (hodně připomínal Pekelné anděly).

Cliff původně dělal dubléra jednomu z členů gangu, jemuž se říkalo Gangréna a hrál ho starý parták Davida Carradina Jeff Cooper – s Cliffem si byli trochu podobní. Jenže během posledního natáčecího týdne si vykloubil loket Tomův dublér (nikoli při natáčení, na skateboardu během volného dne). Celý týden tak Cliff dubloval i Toma.

Produkce byla chudá jak kostelní myš a Cliff po natáčení dostal na vybranou, zda chce pětasedmdesát dolarů nebo si nechá garderobu Billyho Jacka včetně vysokých kožených bot. Vybral si oblečení.

O čtyři roky později režíroval Tom Laughlin film Billy Jack pro Warner Bros. a opět se osadil do hlavní role. Zklamalo ho ale, jak studio film propagovalo, tak od něj koupil práva sám a začal snímek prodávat v jednotlivých státech a okresech jako nějaký principál kočovné pouti ze starých časů. Místní kina oblepil plakáty a lokální televizní stanice zaplavil reklamou cílenou na mládež, která si televizi zapínala odpoledne po příchodu ze školy. Jeho originální distribuční systém mu společně s faktem, že se Billy Jack opravdu povedl, vynesl jeden z největších nečekaných úspěchů v historii Hollywoodu. Cliffův džínový komplet si najednou lidé začali tak masově spojovat s hlavním hrdinou, že ho Cliff musel přestat nosit.

Slečna Himmelsteenová sedí za stolem v předpokojí kanceláře a bere telefony („Kancelář pana Schwarze... omlouvám se, ale teď má jednání s klientem, můžu se zeptat, kdo volá?“) a Cliff zatím sedí na nepohodlné barevné pohovce vedle jejího stolu, na klíně drží ten předimenzovaný výtisk Life a listuje v něm. Právě dočetl recenzi nového švédského filmu, který řádně pocuchal

nervy všem americkým puritánům a mnohým novinářům s velkým vlivem na veřejné mínění, napsal ji Richard Schickel. Z provokativního názvu toho filmu si dělá legraci Johnny Carson i Joey Bishop a samozřejmě všichni komediální autoři a moderátoři od Jerryho Lewise po Moms Mabley.

Z pohovky osloví Cliff slečnu Himmelsteenovou za stolem: „Slyšela jste o tom novém švédském filmu, Jsem zvědavá žlutě?“

„Myslím, že jo,“ odpoví slečna Himmelsteenová. „Nějaká sprostárna, ne?“

„Podle amerického vrchního soudu ne,“ informuje ji Cliff.

Dál předčítá přímo z časopisu, který drží v ruce: „Pornografie je dílo, které postrádá očistnou společenskou hodnotu.“ A jak prohlásil soudce Paul R. Hays: „Lze diskutovat, zda považujeme ideje ve filmu obsažené za zajímavé nebo celé dílo za umělecky zdařilé, ale každopádně je jisté, že film Jsem zvědavá určitě ideje prezentuje a činí tak uměleckým způsobem.“

Položí obří časopis a pohlédne copatá dívce za pracovním stolem přímo do očí.

Slečna Himmelsteenová se zeptá: „A co to přesně znamená?“

„Přesně to znamená,“ opakuje po ní Cliff, „že ten Švéd, co ten film dělal, nenatáčel jen to, jak si to lidi spolu rozdávají. Snažil se dělat umění. A je úplně jedno, jestli si myslíte, že se mu to vůbec nepovedlo. Je jedno, jestli si myslíte, že je to největší sračka, jakou jste v životě viděla. Záleží jen a jen na tom, že chtěl dělat umění. Neměl v úmyslu točit prasečinky.“ Usměje se pokrčí rameny: „Aspoň tak teda čtu tuhle recenzi.“

„To zní dost provokativně,“ opáčí copatá slečna.

„Souhlas,“ přikývne Cliff. „Nezajdeme si na to spolu?“

Slečně Himmelsteenové přeběhne přes tvář sarkastický úsměšek a zeptá se s přesným židovským komediálním načasováním: „Vy mě zvete do kina na sprošťárnu?“

„Ne,“ opraví ji Cliff. „Podle soudce Paula Hayse, nebo jak se jmenuje, vás zvu pouze a jedině na nějaký švédský film. Kde bydlíte?“

Než se slečna stihne zarazit, instinktivně odpoví: „V Brentwoodu.“

„Super, v kinech v Los Angeles a okolí se celkem vyznám,“ sdělí jí Cliff. „Necháte na mně, do kterého půjdeme?“

Janet Himmelsteenová moc dobře ví, že zatím ani nekývla na nabídku, že s Cliffem vůbec někam půjde. Oba ale dobře vědí, že nakonec kývne. Je pravda, že v agentuře William Morris platí jasně pravidlo: sekretářky v minisukních nesmějí randit s klienty. Jenže tenthle chlap není klient. Klient je Rick Dalton, tohle je jen jeden z jeho kamarádů.

„Jo, tak to vyberte,“ odpoví slečna.

„Správná volba,“ na to pán.

Společně se zasmějí právě ve chvíli, kdy se otevřou dveře Marvinovy kanceláře a ven vyjde ve své hnědé bundě Rick Dalton.

Cliff se okamžitě zvedne z Marvinovy nepohodlné pohovky a pátravě se na šéfa zadívá ve snaze odhadnout, jak se schůzka vyvíjela. Rick se trochu potí a působí rozrušeně, takže Cliff usoudí, že to žádná sláva nebyla.

„Jseš v pohodě?“ zeptá se Cliff tiše.

„Jo, v klidu,“ odpoví Rick okamžitě. „Padáme pryč.“

„Jasně.“ Pak se kaskadér Cliff otočí na patě k Janet Himmelsteenové, tak rychle, že na to dívka jen zůstane zírat. Nevydá ani hlásku, ale instinktivně sebou trhne.

Teď, když Cliff stojí přímo před ní (nebo se nad ní spíš tyčí) a usmívá se jako nějaký blondatý odžinovaný Huck Finn, si slečna Himmelsteenová teprve všimne, jaký švihák to je. „Premiéra bude teď ve středu,“ informuje Cliff slečnu. „Kdy se vám to hodí?“

Tohle už je jasné pozvání a slečně z toho naskočí husí kůže po celém buclatém předloktí. Pod stolem se zvedne ze země pravá noha v sandálu a přejede po holém levém lýtku.

„Třeba v sobotu večer?“ nadhodí.

„A co v neděli odpoledne?“ opáčí Cliff. „Pak vás pozvu na zmrzlinu do Baskin-Robbins.“

„Do Baskin-Robbins?“ opakuje po něm s ironicky přehnaným vzrušením v hlase. „No, měla bych odmítnout, ale copak to jde?“

„Nejste v tom sama,“ svěří se jí Cliff. „Tohle já s lidma dělám. Všichni mají pocit, že by měli odmítnout, ale nikdo to nedokáže.“

Na to už slečně Himmelsteenové nestačí obvyklé zahihňání, tentokrát se rozesměje na celé kolo. A směje se vážně moc hezky. Cliff jí to řekne a vzápětí zjistí, že se slečna umí taky moc hezky červenat.

Sáhne na stůl, sebere z něj jednu z jejích vizitek, uložených v průhledném umělohmotném pouzdře, a zvedne si ji k očím.

„Janet Himmelsteenová,“ přečte nahlas.

„Jo, to jsem já,“ zahihňá se slečna nesměle.

Kaskadér vytáhne ze zadní kapsy džín hnědou koženou peněženku, otevře ji a okázale si do ní bílou vizitku agentury William Morris zastrčí. Pak začne couvat halou, aby dohnal šéfa. Pořád ale na mladou sekretářku svým pitvořivým způsobem promlouvá: „Až se vás maminka bude ptát, kam jdete, hlavně jí neříkejte, že vás tahám do kina na sprostárny. Beru vás na zahraniční

film. S titulka. „Zamává jí a se slovy „v pátek zavolám“ zmizí za rohem.

Když Cliff a slečna Himmelsteenová tu neděli odpoledne zhlédnou v Royal Cinema v západním Los Angeles film Jsem zvědavá žlutě, oběma se líbí. Co se filmů týče, má Cliff podstatně odvážnější vkus než jeho šéf. Pro Ricka znamená „pořádný biják“ prostě to, co se vyrábí v Hollywoodu, a jiné země (s výjimkou Anglie) se mohou snažit jak o život a stejně to není ono, protože prostě Hollywood nemají. Zato Cliff si ve druhé světové válce užil tolik krve a násilí, že ho po návratu domů překvapilo, jak krotká a dětinská mu většina hollywoodské produkce připadá. Jistěže se našlo pár výjimek – Jízda do Ox-Bow, Tělem a duší, Bílý žár, Třetí muž, Bratři Ricové nebo Vzpouza v bloku 11 – ale to byly anomálie v předstírané normalitě.

Filmová produkce se ovšem ztěžka a pomalu rozběhla i v evropských a asijských zemích, těžce poničených druhou světovou válkou. Kulisy často tvořily autentické rozvaliny vybombardovaných měst (např. Řím, otevřené město nebo Zmýlená neplatí) a ukázalo se, že na filmy čeká podstatně zralejší publikum. Zato v Americe (čímž v tomto případě míním Hollywood) válečný konflikt na civilní obyvatele a jejich domovy nedopadl tak zblízka – a americké filmy si umíněně uchovávaly svou nevyzrálou a nadále měly sloužit jako zdroj zába-
vy pro celou rodinu.

Cliff se za války důvěrně seznámil s extrémními projevy lidské nátury (k nim patřily třeba hlavy filipínských partyzánů nabodnuté na bajonety okupační japonské armády) a dokonce i ti nejlepší herci jeho éry – Brando, Paul Newman, Ralph Meeker, John Garfield, Robert Mitchum nebo George C. Scott – mu vždycky zněli

jako pouzí herci, kteří reagují na okolní podněty ryze filmovým způsobem. Každá z postav v sobě měla něco umělého, něco, co jí bránilo být skutečně přesvědčivá. Po návratu do Států si Cliff z hollywoodských herců nejvíce oblíbil Alana Ladda. Líbilo se mu, jak maličkému Laddovi sluší nová móda čtyřicátých a padesátých let. Ve westernech nebo válečných filmech se mu Ladd nelíbil, v kovbojských ohozech a vojenských uniformách se ztrácel. Potřeboval oblek s kravatou a ideálně plstěnou fedoru s krempou. Cliffovi jeho vzhled vyhovoval – Ladd vypadal pěkně a nepotřeboval k tomu vizáž filmové hvězdy. Cliff sám vypadal úžasně, oceňoval ovšem, když se ti, kteří na tom tak dobře nebyli, nesnažili o bůhvíjakou eleganci. Alan Ladd mu připomínal pár kolegů z armády. Taky se mu zamlouvalo, že vypadal jako pravý Američan. A ohromně oceňoval, jakým způsobem se Ladd v akčních scénách pral – jak dovedl vymlátit duši z charakterních herců, kteří se specializovali na role gangsterů. Moc se mu líbilo, jak Laddovi visel vždycky během rvačky pramen vlasů do tváře. A zbožňoval styl, jímž Ladd se zloduchy vytíral podlahu. A co se mu na Laddovi líbilo úplně nejvíce? Hlas, jakým věčně odříkával text. William Bendix, Robert Preston, Brian Donlevy, Ernest Borgnine, ti všichni vedle Ladda působili jako úplná šmíra. Když se Ladd ve filmu našel, nechoval se jako šílenec, prostě byl podrážděný a otrávený jako v opravdovém životě. Podle Cliffa byl Alan Ladd jediný herec, který se uměl pořádně učesat, nosit klobouk nebo kouřit cigaretu (no dobře, Mitchum to s cigaretami uměl taky).

A to všechno jen dokazuje, jak nerealistické Cliffovi připadaly hollywoodské filmy. Když viděl Premingerovu Anatomii vraždy, smál se recenzím, které jazyk používaný v tom filmu popisovaly jako „skandálně obscénní“.

Dělali si z toho legraci s Rickem: „Slovo spermicid je skandálně obscénní? To fakt jenom v Hollywoodu.“

Když se ale díval na zahraniční filmy, překvapovala ho míra herecké autenticity, v Hollywoodu naprosto neznámá. Jeho nejoblíbenějším hercem vůbec byl jednoznačně Toširó Mifune. Tolik se zrakem vpíjel do jeho tváře, až z toho zapomínal číst titulky. Dalším z jeho zahraničních oblíbenců byl Jean-Paul Belmondo. Když ho Cliff viděl v U konce s dechem, řekl si: *Ten chlap vypadá jako opice. Jenže ta opice se mi hrozně líbí.*

Belmondo měl šarm filmové hvězdy podobně jako Cliffův oblíbenec Paul Newman.

Jenže když hrál Paul Newman záporáka, třeba v Hudovi, pořád to byl sympatický zloduch. Zato ten chlap v U konce s dechem nebyl jenom sexy zloun – byl to prostě šmejdík, zlodějíček, hajzl. Na rozdíl od hollywoodských filmů ho tu nepojímali sentimentálně. V Hollywoodu sentimentalita k podobným hajzlům patřila, což byla největší přetvářka a faleš, které se Hollywood kdy dopustil. V opravdovém světě v sobě neměli tihle ziskuchtiví šmejdi sentimentálního vůbec nic, ani chloupek.

A Cliffovi se ohromně líbilo, že Belmondo v U konce s dechem ztvárnil svého mrňavého záporáka právě takhle. Zahraniční filmy, říkal si, jsou spíš jako romány. Je u nich úplně fuk, jestli je vám hlavní hrdina sympatický nebo ne. To Cliffa zaujalo.

Od padesátých let tedy Cliff jezdil do Beverly Hills, Santa Moniky, západního Los Angeles a Malého Tokia na černobílé zahraniční filmy s anglickými titulky.

Silnice, Tělesná stráž aneb Jódžinbó, Žít, Most, Rvačka mezi muži, Zloději kol, Rocco a jeho bratři, Otevřené město, Sedm samurajů, Práskač, Hořká rýže (dle Cliffova mínění třeskatě sexy).